

The Journal of Academic Social Science Studies

JASSSS

International Journal of Social Science

Doi number: <http://dx.doi.org/10.9761/JASSS3144>

Number: 44 , p. 421-430, Spring II 2016

Yayın Süreci

Yayın Geliş Tarihi / Article Arrival Date - Yayınlanma Tarihi / The Published Date

26.10.2015

31.03.2016

DRAMA YOLUYLA İNGİLİZCE KELİME ÖĞRETİMİ: GÖLBAŞI MYO ÖRNEĞİ

*TEACHING ENGLISH VOCABULARY THROUGH DRAMA:
AN EXAMPLE OF GÖLBAŞI VOCATIONAL SCHOOL*

Okt. Hakkı ŞİMŞEK

Adıyaman Üniversitesi Rektörlük Yabancı Diller Bölümü

Öz

İngilizce kelime bilgisi, yabancı dil öğreniminde karşılaşılan en zorlu alanlardan biridir. Hedef dilde karşılaşılabilecek her durumda iletişim kurmak ancak çok iyi kelime bilgisiyle sağlanabilir. Ülkemiz dil eğitimi koşullarında, İngilizce kelime bilgisinde yeterli seviyeye ulaşmak oldukça uzun bir süre almaktadır çünkü İngilizce, Türk eğitim sisteminde yabancı dil olarak öğretilmektedir.

Öğrencilerin, sınıf ya da kurum dışında hedef dili kullanma şansları hemen hemen hiç yoktur. Bu sebeple öğrenilen öğeler, kelimeler ve yapılar kolayca unutulmaktadır. Bu problemi aşabilmek için eğitimciler, bilgi kartı, anahtar kelimeler, oyunlar, resimler, çizimler gibi birçok yöntemi dil sınıflarında uyarlamış ve kullanmışlardır fakat ne yazık ki eğitimciler dersin sonunda sadece kelimelerin Türkçe karşılıklarını vererek kelimeleri unutulmaya terk etmişlerdir. Bu probleme çözüm bulmak için hazırlanan bu çalışmanın amacı öğrencilerde drama yoluyla kelime öğretiminin etkilerini görmektir.

Çalışma Adıyaman Üniversitesi Gölbaşı Meslek Yüksekokulu öğrencileriyle gerçekleştirilmiştir. Katılımcıların kelime öğrenme puanları ön-test ve son-test ölçekleriyle hesaplanmıştır. Ayrıca katılımcıların drama yoluyla kelime öğrenimi hakkındaki görüşleri için de tutum ölçeği uygulanmıştır.

Çalışma ile katılımcıların drama aktiviteleriyle kelime öğrenmeye, ders kitabına nazaran daha istekli oldukları ortaya konulmuştur. Drama aktivitelerinden önce ve sonra yapılan test sonuçları arasında da anlamlı bir fark olduğu tespit edilmiştir. Bu çalışmada kullanılan drama yoluyla İngilizce kelime öğretiminin, alternatif bir yöntem olarak alana katkı sunacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Kelime Öğretimi, Drama Aktiviteleri, Drama Temelli Kelime Öğretimi

Abstract

Teaching English vocabulary is one of the most challenging areas in language teaching. To communicate in a language in all possible situations one needs a good knowledge of vocabulary; however, it takes quite a long time to be competent in English vocabulary in Turkey since English is learned as a foreign language in Turkish education system.

Learners do not have the chance to practice the target language outside the classroom; thus, they easily forget what is learned due to lack of practice. To overcome these problems various techniques such as, flashcards, keywords, games, pictures, drawings etc. were adapted and applied

by the instructors in language classrooms; however, unfortunately, the instructors just ended up giving the Turkish equivalent ones of the words at the end of the class. Namely the vocabulary items fall into disuse. With these problems in minds the aim of this study is to see the effects of using drama in vocabulary teaching on students.

The study was carried out with the students of Gölbaşı Vocational School of Adıyaman University. The data was collected through a pre-test and post-test for vocabulary learning scores and an attitude questionnaire were applied to the participants to get their views on the subject.

At the end of the study, it is found out that the participants were eager to learn vocabulary through drama activities and the analysis of the test scores showed that there is a significant difference between the test scores before and after applying the drama activities. We think that teaching vocabulary through drama will serve the field as an alternative method in English vocabulary teaching.

Keywords: Teaching Vocabulary, Drama Activities, Drama Based Vocabulary Teaching

1. Giriş

İngilizce öğretmenleri olarak birçok kez öğrencilerin meşhur sorusuyla karşılaşırız: “Neden İngilizce öğreniyoruz?” Aslında cevap oldukça kolay: İletişim için. Daha da açıklamak gerekirse, resmi olarak 53 ülkede 400 milyondan fazla insan tarafından konuşulan en yaygın ortak dillerden birisidir. Ayrıca İngilizce, bilgisayar, havacılık, diplomasi, bürokrasi, turizm ve bilimin dilidir, medyanın, film endüstrisinin ve iletişimin dilidir. Küreselleşme ve teknolojik gelişmeler sayesinde dünya, sınırların kaybolduğu, siyasetin, ticaretin, eğlencenin ve paranın dilinin İngilizce olduğu büyük bir ülkeye dönüşmektedir. Bu gelişmelerin farkında olan aileler çocuklarının İngilizce öğrenimine önem göstermekte ve bunu desteklemektedir. Ne yazık ki bunun farkında olmayan büyük bir topluluk ise hala “neden İngilizce öğreniyoruz, onlar bizim dilimizi öğrensin” düşüncesinden öteye geçememektedirler. Aktaş’ın da dediği gibi “Türkiye’de yabancı dil eğitim ve öğreniminin sorunlu olduğu iyi bilinen bir gerçektir” (2005, 89-101).

Türk eğitim sisteminde İngilizce eğitimi yabancı dil olarak ele alınmaktadır, bu yüzden öğrenciler hedef dili kullanma fırsatı bulamamakta ve sonuç olarak İngilizceyi kısa sürede öğrenememektedirler. İngilizce eğitiminde başarılı olamamanın tek sebebi bu değildir; eğitim sürecinde, ders planlamada, kitap seçiminde veya ihtiyaca yönelik öğretim yöntem ve teknik seçiminde de çok başarılı olduğumuz söylenebilir. Sonuç olarak yıllarca İngilizce dersi almış öğrencilerimizin hedef dilde bırakın iletişim kurmayı en basit cümle ya da diyalogları anlamak için gerekli temel seviyeye bile ulaşamamış olduğunu görülmektedir. Bu durum sadece

öğrenci kaynaklı değil zaman zaman eğitimi kaynaklı da olabilmektedir. Met’in de belirttiği gibi öğretmenler öğrencilerini gözlemleyebilecek ve ihtiyaçlarına göre dersi planlayabilecek yeterliliğe sahip olmalıydılar (1999).

İngilizce eğitiminde ülkemizde yıllardır deneyimli eğitimcilerin, çağın gerisinde kalmış ders içerikleri ve kalın dilbilgisi kitaplarıyla öğretmen merkezli eğitimle dil öğretmeye çalıştıklarını hepimiz bilmekteyiz. Deneyim eğitimde önemlidir fakat her şey değildir. Bu konuda Richardson şunu belirtiyor: “Öğretmen başarısı uzun yıllar çalışmaktan ziyade yansıtıcı olmaktan gelir”(2005). Bu yansıtma da yabancı dil sınıflarında ancak öğrenci motivasyonu ile sağlanabilir. Winke’nin dediği gibi “öğretmenin işi ilginç aktiviteler sağlayarak öğrencilerin derse ilgilerini çekmek ve onları motive etmektir (2005). Ancak bu motivasyon sadece öğretmenle sağlanamaz; kullanılan ders materyali, çevre ve öğrencilerin kendi iç disiplinleri de önemli rol oynamaktadır. Ne yazık ki ülkemizde İngilizce öğrenmeye yönelik bu iç disiplinler oldukça düşük seviyededir. “Education First” şirketinin uyguladığı bir ankette, İngilizce yeterlilik endeksine (EPI) göre Türkiye 44 ülke arasında 43. olarak Şili, Suudi Arabistan ve Endonezya gibi ülkelerin gerisinde kalmıştır, Türkiye sadece Kazakistan’ı geçebilmiştir (EF, 2011).

İngilizce yeterliliğinde geride kalmamızın muhtemel nedenlerinden biri de dilbilgisi temelli İngilizce eğitimimizden kaynaklanmaktadır. İngilizce dersleri sadece gramer dediğimiz dilbilgisinden ibaret gibi görülmekte ve okuma, yazma, dinleme, konuşma gibi diğer beceri alanları İngilizce derslerinde hiç kullanılmamaktadır. Yıllardır süregelen bu yanlışın sonunda ülkemizde İngilizce dersleri ne yazık ki Türkçe

olarak anlatılır hale gelmiştir. Bu durumda hedef dili sadece birtakım kurallar bütünü olarak görmekteyiz. Dili üretme konusuna gelince dilbilgisi düzgün ama kelime bakımından kısır bir kaç cümleden öteye geçememekteyiz. Hangi metot, hangi eğitim öğretim şekli olursa olsun İngilizceyi öğrenmek ve hedef dili kullanmak istiyorsak yeterli kelime bilgisine sahip olmalıyız.

Dil eğitiminde kelime bilgisinin önemi Wilkins tarafından şöyle belirtilmektedir “Grammar olmadan çok az iletişim kurabilirsiniz, ama kelime bilgisi olmadan hiç iletişim kuramazsınız.” Ayrıca Wilkins, yabancı dil eğitiminde yeterli kelime bilgisi olmadan öğrencilerin bir mesajı iletemeyeceklerini, ders içeriğini anlayamayacaklarını ve kendilerini hedef dilde ifade edemeyeceklerini de belirtmektedir (Wilkins 1972:111). Bu görüşler ışığında kelime bilgisinin ne olduğuna değinecek olursak: “Kelime bilgisi bir dildeki bütün kelimeler demektir ve bunlar sadece tek başına kelimeleri değil bütün söz öbeklerini, terimleri ve sözcük ünitelerini içerir.” (Barcroft, Sunderman, & Schmitt, 2011: 571). Yeterli kelime bilgisi olmadan öğrenciler hedef dili anlayıp o dilde iletişim kuramaz. Coady ve Thomas bu görüşü şöyle destekliyor: “Hedef dilde yeterli kelime bilgisine ulaştığınız zaman iletişim ve anlamayı tamamlamışsınızdır” (1997). Ayrıca Decarrico da kelime bilgisi hakkında şunları söylemektedir: “ister ana dil, ikinci dil ya da yabancı dil olsun, dil öğrenmenin temel kelime bilgisidir.” (2001 p. 285). Lewis’e göre ise “kelime bilgisi dilin kalbidir” (1993p. 89).

Kelime bilgisinin önemi bu denli tartışılırken ülkemizde ne yazık ki hala dilbilgisi temelli eğitim sürdürülmekte, öğrenciler ders kitabını takip etmekte ya da orada verilen belirli sınırlandırılmış kelimeleri öğrenmeye zorlanmaktalar ama unutulmuş ki gerçek dil belirli konularla sınırlandırılmış ders kitaplarında karşımıza çıkan kelime ya da olaylardan çok farklıdır. Ülkemizi ele alırsak İngilizce yabancı dil olarak öğretilmektedir yani ülkenin resmi ya da ikinci dili değil, bu durumda İngilizceyi kullanabileceğimiz bir yer hemen hemen yoktur. Sınıfta ya da kurslarda dil eğitimi alan öğrencilerimizin sınıf dışına çıktığında bu öğrendiği şeyleri tekrar edebilecekleri bir yer yoktur. Dil eğitiminde tekrar ve Pratik çok önemli-

dir. Nation bu konuda şunları belirtiyor: “dil öğrenimi sürekli gelişen bir süreçtir, bu yüzden öğrenciler günden güne yeni yapılar ve kelimelerle bu sürece yeni bilgiler eklemeli, bunları öğrenmeli ve tekrar etmelidir. (2001).”

Ülkemiz şartlarında bu tekrar etmeleri sağlamak neredeyse imkânsızdır bu durumda eğitimciler olarak bu sorunun üzerinden gelme yolları bulmak gerekiyor. Yıllardır süregelen ders esnasında verilen kelimeleri 10 ya da 20 kere yazıp ezberleme yönteminin pek de başarılı olmadığı aşikârdır. Eski bir yabancı dil öğrencisi ve son 5 yıldır yabancı dil öğreticisi olarak öğrencilerim için bu sorunların üstesinden gelme yolları ararken üniversite yıllarındaki drama hocamdan duyduğum ünlü bir Kızılderi atasözünü hatırladım; “Bana söylersen unutulabilirim, gösterirsen anımsayabilirim, ama beni de katarsan, anlarım.”

Bu atasözü başarılı bir İngilizce eğitiminin anahtarı niteliğindedir. Öğrencilerin eğitim sürecine ne kadar çok katılırlarsa daha iyi sonuçlar aldığı bilinen bir görüştür. Fakat öğrencileri bu sürece dahil etmek kolaylıkla gerçekleştirilebilen bir durum değildir. Eğer öğrenci kitlemiz çocuklardan oluşuyor ise oyunlar içeren başlıklar aktiviteler onların dikkatini çekecektir ve kolayca öğretim sürecine dahil olacaklardır. Fakat öğrencilerimiz genç yetişkinler ya da ergenlik çağındaki çocuklar ise onların ihtiyaçları, hedefleri, ilgileri ya da umutları farklı olacağı için onları bu sürece dahil etmek oldukça zor olacaktır. Bu durumda eğitimciler normalin üstünde bir performansı sınıfa yansıtabilirdiler. Eğitimcilerin hedef dil, dilbilgisi ve kelime bilgisi yeterli olmalı, ve alan bilgisini kullanarak öğrencileri öğretim sürecine dahil edebilmelidirler. Bu etkileşimi sağlamak ve öğrencileri motive ederek sürece dahil etmek için öğrenci ihtiyaçlarına göre eğitimciler farklı teknik kullanmalıdırlar.

Öğrencilerin öğretim sürecine etkin katılımını sağlayan tekniklerden biri de dramadır. San, dramayı, “doğaçlama ve rol oynama gibi tiyatro ve drama tekniklerinden yararlanılarak, bir grup çalışması içinde katılımcıların bir yaşantıyı, olayı, fikri, eğitim ünitesini, soyut bir kavramı, davranışı eski bilişsel örüntülerinin yeniden düzenlenmesi yoluyla ve gözlem, deneyim, duygu ve yaşantıların gözden geçirildiği oynusu süreçlerde anlamlandırılması, canlandı-

ılması” olarak tanımlamaktadır (San, 1996). Drama tekniği sınıf ortamında uygulandığında öğrenciler bir diyalogu tekrar edebilir, bir rol oynayabilir ya da basitçe bir kaç kelime oluşturabilir. Bu basit aktivitelerle öğrenciler, oynayacağı rolleri ya da söyleyeceği cümleleri, kelimeleri tekrar ederken ve uygularken hem aktif olarak sürecin içinde bulduklarından hem de birçok kez tekrar ettikleri için bilgileri uzun erişimli belleğe atmış olurlar. Öğretim sürecine dahil olan öğrenciler İngilizce kelimeleri daha iyi anlayacak ve öğretmen merkezli eğitimden bir nebze uzaklaşmış olacaklardır.

Bu içerik için konuşmak gerekirse, bilinenin aksine tiyatro ve dramanın aynı olduğu görüşü yanlıştır. Kelime kökeni olarak incelendiğinde drama ve tiyatro ikisi de Yunan asıllıdır ve drama –dra(n) yapmak kökeninden gelmektedir. Tiyatro ise –thea (-sthai) izlemek kökeninden gelir. Dramanın sadece topluluğun önünde bir performans sergilemek olmadığını bilmek

gerekir, eğitimde dramanın ya da diğer adıyla yaratıcı dramanın amacı drama eğitimiyle de ilgili değildir. Daha çok bazı drama tekniklerini öğretim sürecine dahil ederek öğrencilerin yaparak yaşayarak öğrenmesine uygun ortam sağlamaktır. Buradaki temel amaç öğrencileri güdüleyerek eğitim sürecine dahil etmek, öğrencilerin hisleri ve hayal güçleriyle eğitimi desteklemektir. Wessels’e göre “Eğitimde drama, doğaçlama ve taklit başta olmak üzere, tiyatrodaki aktörler tarafından uygulanan aynı malzemeleri kullanmaktadır ve tiyatrodaki her şey seyirci için yapılırken sınıfta her şey öğrencinin menfaati için yapılmaktadır ” (1987:8). San’a göre eğitimde drama, “önceden yazılı bir metin olmadan, katılımcıların kendi yaratıcı buluşları, özgün düşünceleri, anıları ve bilgilerine dayalı olarak oluşturdukları eylem durumları ve doğaçlamalarıdır.” (1999). Drama ve tiyatronun farkları Gardy tarafından şöyle belirtilmiştir (2000:98):

Tablo1. Drama ve Tiyatro Farkları

<u>Tiyatro</u>	<u>Drama</u>
Sahne	Sınıf, boş alan
Dekor	Herhangi bir çevre, sınıf
Aktörler	Öğrenciler, katılımcılar, öğretmenler
Yönetmen	Öğretmen, grup lider
Senaryo	Hikayeler, düşünceler
Prova	Pratik, çalışma, deney, keşif
Rol yapmak	Paylaşma, gösteri, taklit
Seyirci	Sınıf arkadaşları
Eleştiri	Değerlendirme, tartışma, yansıtma
Ürün	Süreç

Eğitimde drama öğrencilere birçok alanda yardım etmektedir. Öğrenciler gerçek dili tekrar ederken kendilerini farklı durumlarda bulmaktalar ve bu da onların hayal gücünü geliştirmektedir. Dil eğitiminde öğrencilerin karşılaştığı en büyük sorunlardan biri olan kendine güvenmeme sorununun üstesinden gelmeye yarar. Ayrıca öğrenciler duygularını ve mimiklerini iletişim için kullanırken yaratıcılıkları da gelişmektedir. Yabancı dil eğitiminde drama tekniklerinden rol yapma, doğaçlama, taklit ve oyun bölümlerini canlandırma gibi teknikler sınıfta kullanılabilir. Bu aktiviteleri yaparken öğrencilerin ihtiyaçlarına ya da ilgilerine göre içerik değişikliği yapılabilir. Örneğin Adıyaman üniversitesinde yabancı dil okutmanı olarak çalıştığım için ve öğrencilerimin çoğu Güney

Doğu ve Doğu Anadolu Bölgesinden geldiği için Mem-ü Zin ya da Nemrut Dağı hikayeleri ya da Karayılan gibi yerel efsanelerden oyun bölümleri ya da diyaloglar seçerek yabancı dil sınıflarında drama aktivitelerini uyarlamaya çalıştım ve sonuç olarak öğrencilerin derste aktif rol alma istekleri arttığını gözlemledim.

1.1. Çalışmanın amacı

Bu görüşler ışığında yabancı dil sınıflarında kelime öğretmek için drama tekniklerini kullanmanın öğrencilere faydalı olabileceği düşünülmektedir. Üniversite düzeyinde eğitim veren bir yabancı dil okutmanı olarak derslerimde drama tekniklerini uygulamaya karar verdim ve bu çalışmanın amacı üniversite öğrencilerinin İngilizce kelime bilgisi eğitiminde drama tekniklerinin faydası olup olmadığını

görmektir.

1.2. Çalışmanın sorunsalı

1- Üniversite düzeyi öğrencilerde drama aktiviteleri İngilizce kelime öğretiminde ne kadar etkilidir?

2- Kelime öğretimi açısından drama aktiviteleri ve ders kitabı karşılaştırıldığında anlamlı bir farklılık var mıdır?

3- Öğrencilerin drama yoluyla kelime öğrenimine karşı tutumları nelerdir?

1.3. Sınırlılıklar

Birçok sınırlama sıralanabilir ama en önemlisi çalışma Adıyaman Üniversitesi Gölbaşı Meslek Yüksekokulunda ve sadece turizm bölümü öğrencileriyle yapıldı, dört yıllık bir fakültede veya başka bölümlerle ya da başka bir üniversitenin hazırlık sınıflarında uygulansa belki farklı sonuçlara ulaşılabilir. Ayrıca çalışma da kontrol grubu yoktu ve tek grup üzerinde duruldu bu da çalışmayı deneysiz hale getirdi. Bir diğer sınırlama da eğitim müfredatımızda drama aktiviteleri içeren kaynak olmaması ve bunların araştırmacı tarafından bulunup uyarlanmasının da çok uzunca bir zaman alması idi.

2. Yöntem

Çalışmanın yöntemi olarak "Örnek olay (durum) çalışması yöntemi" uygulanarak hem nitel hem nicel yaklaşımlar kullanılmıştır. Nitel veriler açık uçlu bir soru da içeren 16 maddelik bir tutum anketiyle toplanmıştır. Bu anketin amacı katılımcıların drama teknikleriyle İngilizce kelime öğrenme hakkında tam olarak ne düşündüklerini görmek amaçlıydı. Nicel veriler ise sınıfta uygulanan drama aktivitelerinden önce ve sonra uygulanan öğrencilerin ön-test ve son-test puanlarına göre toplanıp incelenmiştir.

2.1. Katılımcılar

Çalışma Adıyaman Üniversitesi Gölbaşı Meslek Yüksekokulu Turizm ve otel işletmeciliği bölümü öğrencileriyle uygulanmıştır. Bu bölümün seçilme amacı turizm bölümü öğrencilerinin diğer bölüm öğrencilerine nazaran dil öğrenmeye daha istekli olmalarıdır. Bölümlerinin gereksinimi olarak da mezuniyetten sonra yabancı dile ihtiyaç duyacak olmalarının da bu isteği arttırdığı gözlemlenmiştir. Bilindiği gibi dil öğrenmede isteklilik yapı taşlarından birisidir. İsteksiz bir öğrenciye İngilizce öğretmeye çalışmak boş bir çabadan öteye geçemez. Katılımcıların sayısı, yaş aralığı 18-24 arası değişen, 10 kız ve 28 erkek olarak, 38dir.

2.2. Araçlar

2.2.1. Ön-test

Drama aktiviteleri uygulanmadan önce ön-test olarak bir kelime sınavı yapılmıştır. Buradaki amaç öğrencilerin önceden var olan kelime bilgilerini ölçmektir. Buradaki kelimeler seçilirken öğrencilerin ders kitabından faydalanmıştır ve işlenmiş olan ünitelerin kelimelerinden seçilmiştir. 32 maddeden oluşan bu sınavda boşluk doldurma ve yüz ifadelerine uygun düşen kelimeyi bulmanın yanı sıra istasyonda, resepsiyonda, vagona ve bir restoranda geçen diyaloglardaki sözcük öbeklerini tamamlama gibi aktiviteler yer almıştır. Son bölümde ise verilen bazı kelimelerle daha önce sınıfta anlatılan Mem-ü Zin adlı hikayeden akılda kalan bölümlerden cümleler kurmaları istenmiştir. Sınav esnasında verilen talimatlar öğrencilere açıkça anlatılmıştır ve bu sınavın ders notunu etkilemeyeceği yani kopya yoluna başvurmamaları gerektiği belirtilmiştir.

2.2.2. Son-Test

Bütün drama aktiviteleri uygulandıktan sekiz hafta sonra öğrencilere ön-test ile benzer konuları ve kelimeleri içeren bir son-test uygulanmıştır.

2.2.3. Tutum Anketi

Konuyla ilgili geçerli ve kabul edilen bir tutum anketi literatürde mevcut olmadığı için kullanılan anket araştırmacı tarafından benzer bir konu olan video yoluyla İngilizce kelime öğretimi çalışmalarında kullanılan bir anketten esinlenilerek uyarlanmıştır. Anketin güvenilirliği test edilip uygun görüldükten sonra (Cronbach Alpha 0.753) katılımcılara uygulandı. Beşli likert ölçeğinde maddeler "kesinlikle katılmıyorum(1)" den "kesinlikle katılıyorum(5)" e doğru puanlanmıştır. 16 maddelik anketin ilk 15 sorusu kelime öğrenme, tutumlar ve ileride drama aktivitelerini kullanma isteği içerikli olarak 3 bölümden oluşmuştur. 16. Soru da katılımcıların İngilizce kelime öğreniminde drama aktivitelerine karşı tam olarak tutumlarının ne olduğunu anlamaya yönelik açık uçlu bir sorudan ibarettir.

3. Verilerin toplanması

Araştırmacı tarafından bu çalışma için sınıfa altı adet drama aktivitesi uyarlanmıştır. ve geleneksel materyal olarak da *World English Intro* ders kitabı kullanılmıştır. Drama aktivitelerinden rol yapma, taklit, mimik ve doğaçlama

ders kitabından konularla ilişkilendirilerek sınıf ortamında uygulanmıştır. Katılımcıların ilgisine göre önce gönüllü öğrenciler seçilmiştir ve daha sonra kalan bölümler öğrencilere dağıtılmıştır. Aktivitelerde öğrencilerden sınıf ortamını zaman zaman istasyon, restoran, otel, vagon, vb. şekillerde hayal ederek drama aktivitelerini uygulamaları istenmiştir. Birçok kez araştırmacı adres soran bir turisti, restorana gelen yabancı bir müşteriye ya da valizini çekmekte zorlanan bir turisti canlandırmıştır. Sınıf içi etkileşimi ve motivasyonu sağlamak için bir yönetmenden ziyade öğrencilerden biri gibi onlarla birlikte rol alarak, onları motive etmeye çalışmıştır. Aktiviteler öğrencilerin normal ders saatlerinde gerçekleştirilmiştir ve 6 hafta boyunca sürmüştür. İlk başta isteksiz olan öğrencilerin bile daha sonra aktivitelere katılıp rol almak istemeleri çalışmanın sonucu açısından umut verici olmuştur.

tur.

Diğer araç olan tutum anketi de bu aktivitelerden sonra öğrencilere dağıtılmıştır ve bu çalışmalar sonucunda katılımcıların neleri sevip sevmedikleri öğrenilmeye çalışılmıştır. Anket sonuçları SPSS 22.0 ile analiz edilmiştir. Katılımcıların ön-test ve son-test puanları hesaplanmış ve açık uçlu soruyla katılımcıların drama aktivitelerinde en çok sevdikleri bölümün ne olduğuna ulaşılmıştır.

4. Bulgular ve Yorum

4.1. Ön-test ve Son-testin Analizi

Katılımcıların hedef dildeki önceden var olan kelime bilgileriyle drama aktivitelerinden sonra edindikleri kelime bilgisi arasındaki farkı anlamak için ön-test, son-test uygulanmıştır. Ortalama puanları, standart sapma, standart hata t ve p puanları tabloda belirtilmiştir.

Tablo2. Ön-test ve Son-test Sonuçları

	Mean	N	SD	SEM	t	p
Ön-test	14,82	38	3,784	,614	-17,21	P<.001.
Son-test	28,03	38	2,666	,432		

Tablo incelendiğinde katılımcıların drama aktiviteleri uygulandıktan sonra yapılan son-test te ortalama puanlarında büyük bir artış gözlemlenmektedir. Buradan şu sonuç çıkarılabilir, ders materyali olarak drama aktiviteleri kullanmak katılımcıların daha çok kelime öğrenmesinde etkili olmuştur. Ortalama puan ele alındığında ön-test ve son-test arasında anlamlı

bir farklılık olduğu puanın neredeyse ikiye katlandığı görülmektedir. Bu örneklem için konuşmak gerekirse Gölbaşı MYO örneğinde drama aktivitelerini kullanmak katılımcıların kelime puanlarında olumlu yönde etki sağlamıştır. Ön-test ve son-test sonuçlarını demografik olarak gösterimi de şöyledir:

Tablo3. Demografik Özellikler

Demografik Özellikler	Ön-test	Son-test
Ortalama	14,81579	28,02632
Erkek	14,71429	28,42857
Kadın	15,1	26,9

4.2. Tutum Anketinin Analizi

Tutum anketinin sonuçları analiz edildiğinde katılımcılar drama aktivitelerinin yeni öğrenilen kelimeyi daha sonra hatırlamada yardımcı olduğunu belirtmişlerdir. Ayrıca ders kitabı ve drama aktiviteleri karşılaştırıldığında kelimeleri drama yoluyla daha kolay öğrendiklerini vurguladılar. Katılımcıların çoğu ayrıca drama aktivitelerinin anlamaya ve öğrenmeye

yardım ettiğini ve öğrenilen öğeleri hatırlamayı kolaylaştırdığını vurguladı. Bu ifadelerden anlaşılacağı üzere drama aktivitelerine karşı katılımcılar olumlu yönde bir tutuma sahip olmuşlardır. Aşağıda verilen tablo da benzer yönde katılımcıların drama aktiviteleriyle daha iyi motive oldukları ve her zaman bu aktiviteleri derste uygulamak istedikleri şeklindedir.

Tablo 4. Tutum Anketinin İstatistiksel Çözümlemesi

Tutum Anketinin İstatistiksel Çözümlemesi	Kesinlikle Katılıyorum		Katılıyorum		Emin Değilim		Katılmıyorum		Kesinlikle katılmıyorum	
	F	%	F	%	F	%	F	%	F	%
1. Drama aktiviteleri, yeni kelimeleri öğrenmeme yardımcı oldu.	22	57.9	12	34.2	4	7.9	0	0	0	0
2. Drama aktiviteleri, öğrendiğimiz kelimeleri daha sonra hatırlamamda etkili oldu	17	44.7	16	42.1	5	13.2	0	0	0	0
3. Ders kitabı ve drama aktiviteleri karşılaştırdığımda, kelimeleri drama yoluyla daha iyi öğrenebiliyorum.	10	26,3	20	52,6	8	21,1	0	0,	0	0,
4. Drama aktivitelerinde kullandığım ve duyduğum kelimeleri kolay hatırlayabiliyorum.	13	34,2	15	39,5	8	21,1	2	5,3	0	0,
5. Drama aktiviteleri kelimelerin doğru okunuşlarını öğrenmeme yardımcı oluyor.	17	44,7	19	50,0	2	5,3	0	0,	0	0,
6. Drama aktiviteleri, yeni kelimeleri anlamama yardımcı oluyor.	14	36,8	10	26,3	14	36,8	0	0,	0	0,
7. Drama aktivitelerinde kullandığım kelimelerin yazılışları aklımda kalıyor.	16	42,1	14	36,8	8	21,1	0	0,	0	0,
8. Drama aktiviteleri öğrendiğim yeni kelimeleri hatırlamamda etkili oluyor.	23	60,5	11	28,9	4	10,5	0	0,	0	0,
9. Drama aktiviteleriyle İngilizce kelime öğrenmek eğlencelidir	17	44,7	19	50,0	2	5,3	0	0,	0	0,
10. Drama aktiviteleriyle İngilizce kelime öğrenmek ilgimi çekiyor.	13	34,2	18	47,4	7	18,4	0	0,	0	0,
11. Drama aktiviteleriyle İngilizce kelime öğrenmeyi seviyorum.	8	21,1	13	34,2	9	23,7	8	21,1	0	0,
12. Drama aktiviteleriyle İngilizce kelime öğrenmek beni heyecanlandırır.	11	28,9	21	55,3	6	15,8	0	0,	0	0,
13. Drama aktiviteleriyle İngilizce kelime öğrenirken motivasyonum artıyor.	19	50,0	11	28,9	8	21,1	0	0,	0	0,
14. Drama aktiviteleriyle İngilizce kelime öğrenmeyi, ders kitabıyla İngilizce	18	47,4	10	26,3	6	15,8	4	10,5	0	0,

öğrenmeye tercih ederim.										
15. İngilizceyi her zaman drama aktiviteleriyle öğrenmek isterim.	10	26,3	20	52,6	8	21,1	0	0,	0	0,
16. Sizce drama aktiviteleriyle İngilizce öğrenmenin en iyi yanı nedir?										

Anketin son maddesine verilen cevaplar ise şöyledir:

Tablo 5. Açık Uçlu Soruya Verilen Katılımcı Cevapları

Bulgular	Katılımcı Sayısı
Yorum yok	4
Görselliğe dayalı olduğu için kelimelerin akılda kalıcı olması.	7
Uygulama temelli olduğu için kelimelerin kolay öğrenilmesini sağlıyor olması	3
Telaffuzu ve konuşmayı geliştiriyor	5
Derse aktif katılım ve motivasyon sağlıyor olması.	3
Sınıf içi etkileşim için önemlidir.	2
Derslerin eğlenceli geçmesi için gereklidir.	5

Anketteki maddelerin içerik analizleri incelendiğinde “Düzeltilmiş Madde - Toplam Korelasyonu” değerlerinin en küçük değeri

0,279 değerindedir. Yani hiçbir değer 0,2'nin altında bulunmamıştır ve bu sonuçlara göre anket sorularının tamamı güvenilirdir.

Tablo 6. Anket İçerik Analizi

Madde-toplam istatistikleri	Madde Silinirse Ölçek Ortalaması	Madde silinirse Ölçek Değişkeni	Düzeltilmiş Madde - Toplam Korelasyonu	Madde Silinirse Cronbach Alpha
1. Drama aktiviteleri, yeni kelimeleri öğrenmemeye yardımcı oldu.	58,37	26,888	,475	,730
2. Drama aktiviteleri, öğrendiğimiz kelimeleri daha sonra hatırlamamda etkili oldu	58,55	27,821	,295	,745
3. Ders kitabı ve drama aktiviteleri karşılaştırdığında, kelimeleri drama yoluyla daha iyi öğrenebiliyorum.	58,63	25,752	,548	,721

4. Drama aktivitelerinde kullandığım ve duyduğum kelimeleri kolay hatırlayabiliyorum.	58,82	25,884	,583	,720
5. Drama aktiviteleri kelimelerin doğru okunuşlarını öğrenmemeye yardımcı oluyor.	58,84	26,028	,408	,734
6. Drama aktiviteleri, yeni kelimeleri anlamama yardımcı oluyor.	58,47	28,202	,307	,744
7. Drama aktivitelerinde kullandığım kelimelerin yazılışları aklımda kalıyor.	58,87	29,685	,306	,775
8. Drama aktiviteleri öğrendiğim yeni kelimeleri hatırlamamda etkili oluyor.	58,66	26,015	,489	,726
9. Drama aktiviteleriyle İngilizce kelime öğrenmek eğlencelidir	58,37	27,374	,368	,739
10. Drama aktiviteleriyle İngilizce kelime öğrenmek ilgimi çekiyor.	58,47	27,607	,406	,737
11. Drama aktiviteleriyle İngilizce kelime öğrenmeyi seviyorum.	58,71	26,319	,497	,727
12. Drama aktiviteleriyle İngilizce kelime öğrenmek beni heyecanlandırır.	59,32	25,952	,318	,747
13. Drama aktiviteleriyle İngilizce kelime öğrenirken motivasyonum artıyor.	58,74	27,929	,303	,744
14. Drama aktiviteleriyle İngilizce kelime öğrenmeyi, ders kitabıyla İngilizce öğrenmeye tercih ederim.	58,58	26,575	,396	,735
15. İngilizceyi her zaman drama aktiviteleriyle öğrenmek isterim.	58,76	27,483	,279	,763

Sonuçlar değerlendirildiğinde görülmektedir ki öğrenciler büyük çoğunlukla görselliğe dayalı olduğu için ve sürecin içinde oldukları için drama aktiviteleriyle kelime öğrenimine karşı olumlu tutum geliştirmektedirler. Drama aktivitelerinin sınıf içi etkileşimle motivasyon sağlaması, derslerin klasiklikten uzak olması ve eğlenceli geçmesi de ders ilgiyi artırarak katılımcıların daha çok kelime öğrenmesini sağlamakta ve öğrenilen kelimeleri geri çağırma ve hatırlamada kolaylık sağlanmaktadır. Drama aktivitelerinden sonra öğrenciler genel olarak

dersi sevmekte ve hatta bütün derslerde bunu uygulamayı talep etmektedirler ayrıca uygulama sonrasındaki haftalarda tekrar ders kitabına dönüldüğünde öğrencilerde klasik tarzda işlenen derse olan isteğin azalması ve yeni drama aktiviteleri yapma isteğinin artması olarak kendini göstermiştir.“

5. Sonuç ve Öneriler

Hedef dilde iyi kelime bilgisine sahip olmak dil öğreniminin vazgeçilmez bir gerçeğidir. Çoğu kez bu gerçek göz ardı edilmiş ve yalın dilbilimine dayalı dil eğitimi oluşturulma-

ya çalışılmıştır. Kabul edilmelidir ki Bir çoğumuz İngilizceyi bu temelle öğrendik ama üzerine eklemeler yaptık. Bu eklemeler de kelime bilgisinden başka bir şey değildir. Bu çalışmada kelime bilgisini desteklemek için drama aktiviteleri kullanılmış ve Gölbaşı MYO örneği için olumlu sonuçlar ortaya çıkmıştır. Araştırma sonuçları drama teknikleri ile kelime öğretimine dayalı derslerden sonra yapılan son-test sonuçlarına göre katılımcıların daha yüksek sonuçlar aldığını göstermiştir. Böylelikle drama aktiviteleri ile İngilizce kelime öğretiminin Gölbaşı MYO örneğinde etkili olduğu çıkarımı yapılabilir. Dahası, katılımcıların ders kitabından ziyade drama aktiviteleri temelli dersleri ileriki zamanlarda da kullanmaya istekli oluşu ve tekrar katılmak istemeleri de bir teknik olarak dramanın işe yaradığını göstermektedir.

Bu sonuçlar ışığında şu öneriler verilebilir: İngilizce kelime öğretiminde drama temelli aktiviteler daha çok göz önünde tutulabilir ve yabancı dil sınıflarında uygulanabilir. Ders kitabı seçerken ya da yazarken; yazarlar, uzmanlar ya da ilgili kişiler drama aktivitelerinin dil öğrenimindeki etkisinin farkında olmalıdır. Sadece derslerde kullanılan teknik ya da materyalden ziyade eğitimciler de bu tür uygulamaları kullanmaya teşvik edilmelidirler. Bu da ancak hizmet içi eğitimle ya da okul ya da ilgili kurum, kuruluş ya da bakanlığın desteğiyle sağlanabilir. Özetlemek gerekirse bu çalışma genel yargılara ulaşacak kadar büyük ve geniş kapsamlı değildir sadece ilerdeki büyük çalışmalar ve sonsuz literatür içinde küçük bir adımdır.

KAYNAKÇA

- Aktas, T. (2005). Yabancı Dil Öğretiminde İletişimsel Yeti. *Journal of Language and Linguistic Studies*, 1(1), 89-100.
- Barcroft, J., Schmitt, N., Sunderman, G. (2011). Lexis. In J. Simpson (Ed.), *The Routledge Handbook of Applied Linguistics* (pp. 571-583). Abingdon, UK / New York: Routledge.
- Coady, J., & Thomas, H. (1997). *Second language vocabulary acquisition: A rational for pedagogy*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Decarrico, J. S. (2001). Vocabulary learning and teaching. In M. Celce-Murcia (Ed.), *Teaching English as a Second or Foreign Language* (3rd ed.) (pp. 285-299). Boston: Heinle & Heinle
- EF, EPI English Proficiency Index, 2011, http://www.ef.com.tr/sitecore/_~/media/efcom/epi/pdf/EF-EPI-2011.pdf (22.10.2013), 5.
- Grady, S. (2000) *Drama and Diversity*. Portsmouth: Heinemann
- Lewis, M. (1993). "The lexical approach: The state of ELT and the way forward." Hove, England: Language Teaching Publications.
- Met. M. (1999, January). Content-based instruction: Defining terms, making decisions. NFLC Reports. Washington, DC: The National Foreign Language Center
- Nation, I.S.P. (2001). *Learning vocabulary in another language*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Richardson, C. (2005, July). The Value of Reflective Practice for Preservice and Classroom Teachers: The Reflective Teacher. Paper presented at The Twelfth International Conference on Learning: Learning Conference 2005, Granada, Spain.
- San, İ. (1996). Yaratıcılığı Geliştiren Bir Yöntem ve Yaratıcı Bireyi Yetiştirme Bir Disiplin: Eğitsel Yaratıcı Drama. *Yeni Türkiye Dergisi*, 7: 148-160.
- San, İ. (1999). Türkiye'de Yaratıcı Drama Çalışmalarının Dünü ve Bugünü. *Cumhuriyet ve Çocuk*, 2. Ulusal Çocuk Kültürleri Kongresi. Yayına Hazırlayan: Bekir Onur. Ankara: Ankara Üniversitesi Çocuk Kültürü Araştırma ve Uygulama Merkezi Yayınları. s. 267-273.
- Wessels, C. (1987). *Drama*. Oxford: Oxford University Press, ISBN 0-19-437097-6.
- Wilkins, D. A. 1972. *Linguistics in Language Teaching*. London: Arnold.
- Winke, P., M. (2005). Promoting Motivation in the Foreign Language Classroom. *Clear News*,9(2), 1-6.